EXPRO s.r.o.

Okresný úrad Bratislava
Bc. Peter Krištofiak - hlavný radca
odbor starostlivosti o životné prostredie | EIA/SEA
Tomašíkova 46
832 05 Bratislava 3

V Šali, dňa: 12. septembra 2024

Vec: Doplnenie informácií, podľa § 29 ods. 10 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, pre navrhovanú činnosť **„Nové cukrové silo“.**

V zastúpení navrhovateľa Mondelez SR Production s.r.o. Vám na základe Vašej výzvy, zo dňa 2.9.2024 Vám zasielame doplňujúce informácie pre posudzovanie navrhovanej činnosti **„Nové cukrové silo“,** v zmysle požiadaviek Združenia domových samospráv (Rovniankova 14, P.O.BOX 218, 851 02 Bratislava) uvedených nasledovne:

Poznámka: Doplňujúce informácie a odpovede navrhovateľa sú uvedené červeným, šikmým písmom.

1) V dôsledku nutnosti zabezpečenia dobrého stavu životného prostredia je nutné **vnímať proces EIA ako ex ante analýzu toho, čo všetko je potrebné splniť, aby sa dobrý stav životného prostredia zabezpečil počas celej životnosti projektu** a aby sa v horizontoch 2035, 2040 a 2050 dosiahli európske a globálne klimatické a energetické ciele; najmä čo sa týka uhlíkovej neutrality a energetickej bezpečnosti. V tomto smere je potrebné aj určovať podmienky; nie sú len kompenzáciou za primárny zásah do životného prostredia ale aj ako environmentálne opatrenia, ktoré budú zabezpečovať vysokú úroveň ochrany životného prostredia aj v budúcnosti.

   Pýtame sa preto, aké opatrenia pripravuje navrhovateľ už dnes, aby v budúcnosti bol v súlade s environmentálnou reguláciou podľa európskej ale aj slovenskej legislatívy? Aké najlepšie dostupné techniky (BAT) v tomto smere implementuje?

Ako navrhovateľ nevieme aké všeobecne záväzné právne predpisy budú platné v rokoch 2035 až 2050 na území Slovenskej republiky a preto nami navrhovaná zmena činnosti je projektovaná v súvislosti so súčasnými požiadavkami všeobecne záväzných právnych predpisov platnými na úrovni Slovenskej republiky pre nami navrhovanú zmenu činnosti.

Prevádzka navrhovaného cukrového sila je vo vzťahu k životnému prostrediu je prakticky neutrálna. Napriek tomu, že filter sila je zaradený ako malý zdroj znečisťovania ovzdušia, sú emisie pri plnení sila na výstupe z filtra žiadne alebo nemerateľné (najlepšie dostupné BAT).

Emisie zo sila vo forme TZL sú reprezentované prachom kryštálového cukru, ktorý nie je z hľadiska životného prostredia nebezpečná látka. Cukor je ľahko rozpustná látka a nie je zdrojom znečistenia životného prostredia.

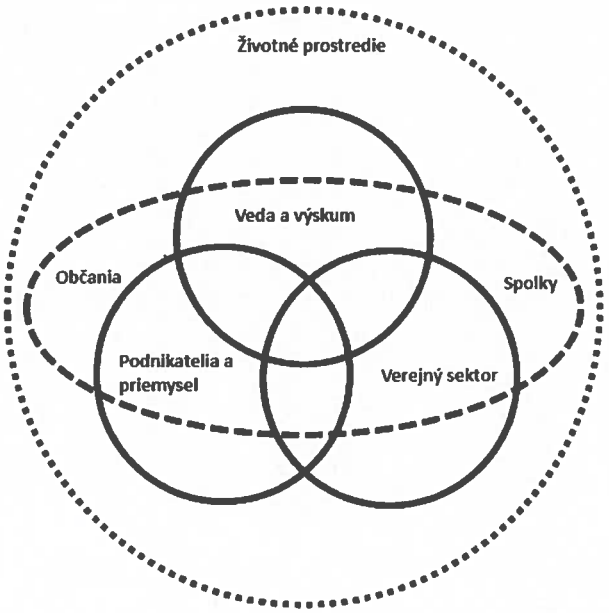
Keďže referenčné dokumenty BAT (BREFs) nie sú spracované pre navrhovaný typ činnosti, preto nie je možné vyhodnotiť navrhovanú zmenu činnosti podľa BAT.

2) Medzi ľudské práva tretej generácie patrí právo na priaznivé životné prostredie (http://ludskeprava.euroiuris.sk/index.php?link=gen_lud_prav); medzi tieto práva však patrí aj právo na hospodársky a sociálny rozvoj. Je potrebné **spracovať projekt tak, aby realizoval obe tieto práva súčasne a nekládol ich do vzájomnej kolízie**. Z tohto dôvodu je **potrebné projekt zanalyzovať aj z hľadiska plnenia programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja kraja ako aj obce. Osobitne je potrebné vyhodnotiť vplyv Európskej zelenej dohody** (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk) **a možnosti jej uplatnenia.**

ZDS tvrdí (podobne ako Európska komisia) že ekonomika nemusí byť v rozpore s ekológiou ale majú sa vzájomne dopĺňať; ako sme opakovane uviedli, toto je dokonca ústavným princípom, ktorý sa doteraz nedarí plne napĺňať. Predseda ZDS je autorom interpretácie rozvinutia produkčnej funkcie Y(X)=f(C)+f(L)+f(A); t.j. produkcia sa rovná kombinácii funkcií výrobných faktorov kapitálu, práce a pôdy. Nazdávame sa, že tak ako kapitál je nositeľom trhovej ekonomiky, práca je nositeľom sociálneho rozmeru, tak pôda je nositeľkou environmentálneho rozmeru. ZDS tak presadzuje myšlienku zelenej transformácie hospodárstva tak, aby bola konkurencieschopnou modernou ekonomikou s tým, že túto transformáciu vidíme prostriedkami ekologického zlepšovania nielen samotného prostredia, ale aj ekologizácie samotnej výroby. Iným slovom, konkurenčnú výhodu môže získať ten, ktorý vhodne investuje do životného prostredia, čo sa mu súčasne vráti na produktivite a teda v konečnom dôsledku na hospodárskom výsledku. Neopomenuteľnou skutočnosťou je aj to, že takto sa súčasne generuje aj sociálny a trhový rast. Slovensko tak môže získať náskok práve v rozhodujúcej kategórii nadchádzajúceho obdobia a to je dôraz na životné prostredie. Inšpiráciou nám môže byť historický rudný banský priemysel v Kremnicku, Štiavnicku, na Spiši a Gemeri, ktorý sa nespoliehal na fosílnu energiu ale na udržateľné formy energie (zväčša tajchy a iné formy vodnej energie).

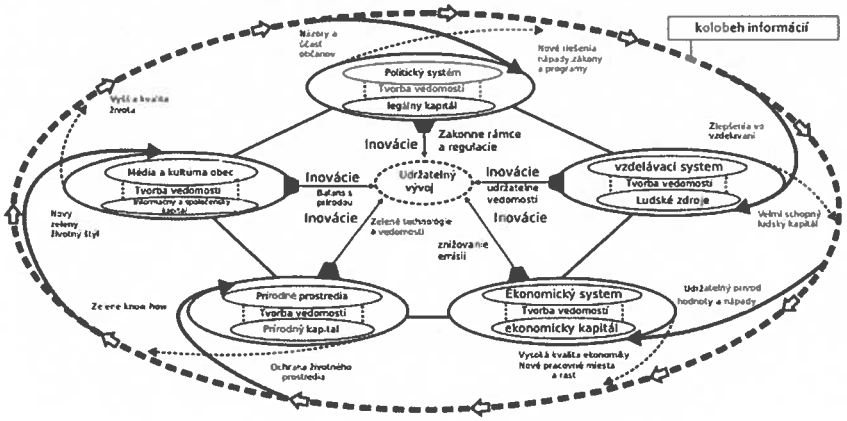
Podľa čl. 6 ods.4 Aarhuského dohovoru „*Každá Strana umožní včasnú účasť verejnosti v čase, keď sú ešte otvorené všetky možnosti a účasť verejnosti sa môže uskutočniť efektívne.*“; podľa čl.6 ods.5 Aarhuského dohovoru „*Každá Strana, ak je to primerané, podnecuje potenciálnych žiadateľov, aby zistili zainteresovanú verejnosť, vstúpili s ňou do diskusie a ešte pred požiadaním o povolenie jej poskytli informáciu o cieľoch ich žiadosti.*“. Je právom každého sa zaujímať o životné prostredie a je právom každého intervenovať v prospech jeho zlepšovania a ochrany.

Bez zmien vo vnímaní spoločnosti, štátu, samospráv a investorov sa nikam nepohneme; staré modely fungovania musia nahradiť moderné a zákonom predpokladané. Ide o praktickú aplikáciu quintuple helix modelu (https://en.wikipedia.org/wiki/Quadruple_and_quintuple_innovation_helix_framework), ktorý je základným kameňom zelenej agendy EÚ ako jej základná „kompetenčná“ metodika. Schématicky jeho fungovanie opisujú nasledovné diagramy: prvý z hľadiska „kompetenčného“, druhý z hľadiska funkčného vymedzenia (ten uvádzame až v ďalšom bode vyjadrenia):



V centre – spoločnom prieniku sa stretávajú snahy a úsilie vlády a mestských administratív (government), podnikateľov a investorov (Industry) ako aj odbornej verejnosti a vzdelávacích inštitúcií, vedeckých inštitúcií (Academy) a občianskeho sektora (Civil Society). Všetci pôsobia v životnom prostredí (Environment), ktoré sa už nevníma len ako prírodné prostredie (čo je prekonaný koncept) ale aj ak ako sociálne prostredie, ekonomické prostredie, politické a spoločenské prostredie, kultúrne prostredie a ich súhra.

V procesnom znázornení ide o nikdy sa nekončiacu špirálu vzájomného ovplyvňovania sa uvedených aktérov spolupôsobiacich tak, aby sa „človek staral o vlastnú krajinu resp. mesto/dedinu“:



Ak sa budeme všetci správať, ako sme naznačili vyššie, vytvoríme podmienky k udržateľnému rozvoju nielen v územnom či ekologickom slova zmysle ale aj v ekonomickom, sociálnom a hospodárskom slova zmysle. Nie je to prejavom autokratickej snahy ZDS a jeho predsedu vnútiť svoj pohľad na svet, je to snahou o implementáciou oficiálneho modelu fungovania Európskej únie, ktorý sa uplatňuje ako metodika napríklad pri každom vyhodnocovaní projektov financovaných z prostriedkov EU.

Akým spôsobom navrhovateľ spolupracuje s obcou a jej obyvateľmi pri realizácii práva na udržateľný sociohospodársky rozvoj a súčasne pri realizácii práva na priaznivé životné

prostredie – ktoré ako investor spoluvytvára? Akým spôsobom vytvára priestor pre verejnosť vo všeobecnosti, akým spôsobom vytvára priestor pre obyvateľov obce a akým spôsobom vytvára priestor pre verejnosť z procesu EIA? Akým spôsobom navrhovateľ prispieva k zelenej transformácii hospodárstva a celej spoločnosti založenej na inováciách a vzťahu ku krajine ako predpokladá Európska zelená dohoda (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk)? Žiadame, aby primerané prvky zelenej transformácie boli uvedené v podmienkach rozhodnutia.

Navrhovateľ má záujem o tému udržateľného sociohospodárskeho rozvoja a ochrany životného prostredia v súlade s princípmi Európskej zelenej dohody. plne podporuje tieto ciele a intenzívne spolupracuje s mestom, jej obyvateľmi a verejnosťou, aby zabezpečil priaznivý dopad investičného projektu na životné prostredie aj sociálno-ekonomický rozvoj.

Pri realizácii projektu zabezpečuje investor otvorenú a transparentnú komunikáciu so všetkými zainteresovanými stranami, vrátane miestnych obyvateľov, verejných orgánov a účastníkov procesu EIA. Organizujeme verejné stretnutia a diskusie, kde majú všetci zúčastnení možnosť vyjadriť svoje názory a predniesť otázky, aby sme spoločnými silami dosiahli optimálny súlad medzi hospodárskym rozvojom a ochranou životného prostredia.

V rámci zelenej transformácie sa investor zameriava na implementáciu inovatívnych technológií a postupov, ktoré minimalizujú environmentálnu záťaž. Zohľadňuje ekologické aspekty v každej fáze projektu, od návrhu až po realizáciu, s cieľom chrániť prírodné zdroje a podporovať nízkouhlíkové hospodárstvo. Investor aktívne spolupracuje s odborníkmi na udržateľný rozvoj a venuje pozornosť obnoviteľným zdrojom energie, ekologickej infraštruktúre a ochrane biodiverzity.

Investor je odhodlaný prispievať k zelenej transformácii hospodárstva, ako ju predpokladá Európska zelená dohoda, a prvky tejto transformácie sú pevnou súčasťou jeho plánov. Cieľom je zabezpečiť harmonický rozvoj v súlade s potrebami obyvateľov aj s dlhodobými cieľmi udržateľnosti.

3) Podľa analýzy MŽP SR, Inštitútu environmentálnej politiky „Vedúci! Obce horia!“ (https://minzp.sk/iep/publikacie/ekonomicke-analyzy/veduci-horia-obce.html) sa **lokalita bratislavského Nového mesta nachádza v 10. stupni ohrozenia horúčavami, 9. stupni ohrozenia suchom a 2. stupni ohrozenia povodňami**.

Uvedené prejavy sú prejavmi a dôsledkami klimatickej krízy; úrad preto musí tieto riadne vyhodnotiť a navrhnúť pri tom vhodné adaptačné a mitigačné opatrenie. **Pri vyhodnocovaní vplyvov klimatickej krízy a návrhu adaptačných i mitigačných opatrení je potrebné vychádzať z Adaptačnej stratégie SR, kraja ako aj dotknutej obce/mesta**. ZDS ďalej v texte uvádza opatrenia, ktoré sa stali na Slovensku príkladmi dobrej praxe.

Klimatickú krízu neustále podceňujeme; krátkodobé (politické) záujmy vďaka populistickým politikám často „víťazia“ nad dlhodobými stratégiami (prírodné) zlepšenia globálnych klimatických podmienok smerom k udržateľnej adaptácii (https://shorturl.at/hjlr4). Pre plné pochopenie problému ako aj ďalšie odborné poznatky na túto tému a jej vzťah k hospodárstvu a zvyšovaniu životnej úrovne je možné sa dozvedieť v **odbornej štúdii OECD ohľadne klimatických zmien a analýzy bodov z ktorých niet návratu**: https://read.oecd.org/10.1787/abc5a69e-en.

Aké adaptačné a aké mitigačné opatrenia vo vzťahu ku klimatickej kríze navrhovateľ implementuje v projekte? Akým spôsobom sa budú účinne znižovať vplyvy klimatickej krízy?

Väčšiu časť vonkajšej hranice areálu spoločnosti Mondelez SR Production s.r.o. tvoria je výrobno - prevádzkové a administratívne objekty. Samotný dvor, slúži na logistiku, a je tomu aj funkčne prispôsobený. Vysádzať zeleň v rámci areálu nie je doporučené z hľadiska charakteru čistej potravinárskej výroby (potravinový kódex). Predchádza sa tým hniezdeniu vtákov v nadzemnej zeleni, čo je z hľadiska hygieny výroby zásadne nevhodné.

Mimo výrobný areál je parkovisko, pre zamestnancov spoločnosti, v ktorom sú už vysadené vzrastlé stromy. Nie je priestor pre výsadbu ďalšej zelene.

Navrhovaná zmena činnosti je navrhovaná v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi platnými v dobe jej povoľovania podľa osobitných predpisov.. Realizácia navrhovanej zmeny činnosti bude v intenciách udržateľného socio-hospodárskeho rozvoja a súčasne nedôjde k zásahom do práv na priaznivé životné prostredie dotknutého obyvateľstva.

4) Európska komisia implementuje balíček energetických reforiem popularizovaných pod názvom „**Fit for 55**“ (https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/fit-for-55/), čím sa naznačuje ambícia EÚ stať sa uhlíkovo neutrálnym kontinentom. **Žiadame navrhovateľa, aby uviedol opatrenia, ktorými navrhuje prispieť k tejto snahe v rámci svojho zámeru.** Bližšie vysvetlenie nájdete v odbornom článku (https://euobserver.com/climate/152419).
Akým spôsobom projekt prispieva k napĺňaniu európskej politiky Fit for 55?

Navrhovaná stavba – Nové cukrové silo je oceľový aparát (bez ohrevu). Prevádzka sila je z hľadiska emitovania uhlíka do vonkajšieho prostredia bezpredmetná.

5) **Energetická efektivita**, je komplexná téma, ktorá má na jednej strane zabezpečiť znižovanie uhlíkovej stopy budov a na strane druhej pomôcť vlastníkom a prevádzkovateľom budov znižovať náklady na pich prevádzku. Približne tri štvrtiny budov v Európe nie sú energeticky efektívne. Budovy v EÚ spotrebujú asi 40 percent energie a vyprodukujú 36 percent emisií skleníkových plynov. Zvýšenie ich energetickej efektívnosti by prinieslo úspory aj pomohlo zabrzdiť klimatické zmeny. Roku 2030 by mali všetky novopostavené budovy produkovať nulové emisie; pričom do tejto kategórie spadajú aj rekonštrukcie budov. Pri rekonštrukciách je dôraz na kvalitu a hĺbkové systémové rekonštrukcie.
Obnova budov je jedným z pilierov slovenského Plánu obnovy a odolnosti, ktorý ma zabezpečiť zotavenie slovenskej ekonomiky z pandémie COVID-19 a zároveň ho nasmerovať k uhlíkovej neutralite. Preukázanie splnenia tejto požiadavky je teda vo verejnom záujme ako aj v záujme zabezpečenia konkurencieschopnosti Slovenska a jeho hospodárstva prostredníctvom znižovania prevádzkových nákladov spojených s budovami.
Viacej informácií ako aj informácie o pripravovanej energetickej smernici: https://euractiv.sk/section/klima/news/nova-smernica-urci-povinne-energeticke-standardy-aj-pre-existujuce-budovy/. V dôsledku požiadavky na udržateľnosť klimatickej infraštruktúry je pri financovaní z európskych zdrojov potrebné už dnes preukázať splnenie budúcich požiadavok, aj keď dnes ešte nie je legislatívne podchytené.
Akým spôsobom zabezpečuje zámer energetickú efektivitu budov ale aj použitých technológií?

Navrhovaná stavba – Nové cukrové silo je oceľový aparát (bez ohrevu) postavený na základovom bloku podporovanom pilótami. Navrhovaná stavba neobsahuje žiadny stavebný objekt, vo forme budovy, preto riešiť energetickú efektivitu tejto stavby je irelelevantné .

- **Zabudované emisie** sú nepriamym vplyvov stavby spôsobenej výrobou stavebných materiálov. Emisie z vykurovania a chladenia budú klesať s nástupom energeticky úsporných budov a nižšou spotrebou fosílnych palív. Pri ďalšom ozeleňovaní stavebného sektora treba znížiť emisie, ktoré vznikajú pri výrobe stavebného materiálu, pri stavbe budovy a jej demolácii. Sektor budov je v Európskej únii zodpovedný za 36 percent emisií skleníkových plynov.

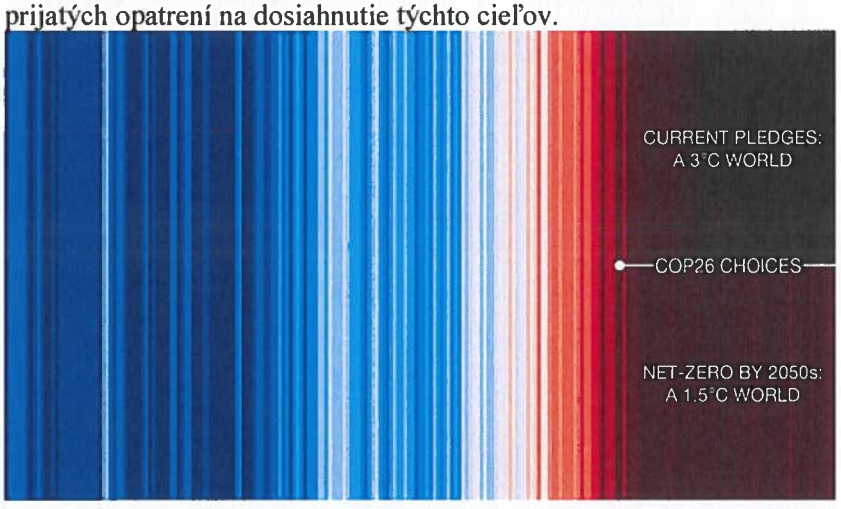
  Doposiaľ sme sa z hľadiska energetickej a emisnej náročnosti zaoberali predovšetkým emisiami pri prevádzke budovy, teda tými, ktoré vznikajú pri vykurovaní a chladení. V minulosti, keď sa nestavali energeticky vysoko efektívne budovy, tvorila fáza prevádzky viac ako 90 percent emisií celého životného cyklu budovy. Keďže európske budovy budú v dôsledku klimatických politík čoraz energeticky účinnejšie a poháňané obnoviteľnými zdrojmi energie, do centra pozornosti sa čoraz viac dostávajú takzvané zabudované emisie. Tie vznikajú pri výrobe stavebných materiálov, pri výstavbe budovy, demolácii a odstránení stavby.

  Na vstupoch (výroba stavebných materiálov) ide o nepriamy vplyv na inom mieste, ktorý môže byť predmetom posudzovania iných zámerov (napr. cementáreň a fabrika na výrobu stavebných dielov) a treba uvažovať s tým, aby sa bilancia nezapočítavala dva krát. Na výstupoch je to priamy vplyv v podobe tvorby stavebných odpadov, ktoré je však možné ďalej spracúvať.

  Z uvedeného dôvodu žiadame o vyhodnotenie vplyvov celého životného cyklu zámeru a to najmä nepriamych vplyvov pri výrobe stavebných materiálov a priamych vplyvov v dôsledku demolície či dekonštrukcie stavieb či iných častí projektu.

  Energetická smernica nebola schválená a nie je prevzatá do legislatívy SR a preto nie je záväzná.

6) Glasgowská konferencia a odborný panel konštatoval, že dynamika klimatickej krízy sa od Parížskej konferencie ešte zhoršila (zrejme hystériou navyšovania zaťaženia životného prostredia, kým to ešte nie je zakázané). Preto je nevyhnutné okamžite prijať účinné opatrenia na zabezpečenie dosiahnutia cieľov COP26 (https://e.dennikn.sk/2608713/je-cas-na-nudzovy-rezim-co-sa-stalo-na-klimatickej-konferencii-v-glasgowe-a-co-to-znamena-pre-slovensko/); žiadame uviesť a vyhodnotiť účinnosť prijatých opatrení na dosiahnutie týchto cieľov.



Zmena navrhovanej činnosti nebude žiadnym spôsobom ovplyvňovať klimatické pomery.

7) Osobitne žiadame **vyhodnotiť vplyvy na nadradenú infraštruktúru** (vodovod, kanalizácia, dopravná sieť); za týmto účelom požiadať mesto/obec o informáciu o pláne a časovom rámci ich rozvoja. V tomto kontexte je potrebné **spracovať a analyzovať krajinotvorný koncept zasadený do územnoplánovacej dokumentácie** (mapových podkladov), z ktorých by bolo zrejmé ako priestorové vedenie a napojenie (ako aj ďalšie priestorové a funkčné súvislosti), na ktoré by sa dali aplikovať kapacitné ukazovatele ako aj ďalšie ukazovatele podľa osobitných právnych predpisov vyhodnocujúcich prahové hodnoty miery zaťaženia daného územia predmetnou ľudskou činnosťou. Je potrebné **spracovať a analyzovať dopravno-kapacitné vyhodnotenie širších dopravných súvislostí; rovnako ako vyhodnotenie kapacitných možností ďalšej technickej infraštruktúry**.

Prevádzka stavby nemá žiadny vplyv na existujúce podzemné inžinierske siete (vodovod a kanalizácia). Dopravná sieť pre zabezpečenie logistiky je existujúca – vybudovaná. Pre prevádzku nového sila sa predpokladá navýšenie dopravy, dovozu kryštálového cukru, o jedno nákladné cisternové vozidlo denne, čo je pri existujúcej dopravnej záťaži mesta Bratislava zanedbateľné.

8) Žiadame vyhodnotiť a preukázať dosahovanie dobrého stavu vôd podľa čl.4 Smernice o vodách č.2000/60/ES a to aj spôsobom predpokladaným v §16 vodného zákona a nariadením č.269/2010 Z.z. Žiadame vyhodnotiť odborným posudkom (§16a ods.3 vodného zákona) alebo znaleckým posudkom (§17 ods.7 zákona o znalcoch).

Pri tomto vyhodnotení žiadame vyhodnotiť, akým spôsobom sa prispeje k plneniu celkových cieľov Smernice o vodách za región a celé Slovensko.

Žiadame v podmienkach určiť celkové zaťaženie vôd prahovými hodnotami pre tento konkrétny zámer, pri dodržaní ktorých bude zabezpečené dosahovanie dobrého stavu vôd; bude úlohou projektanta navrhnúť projekt tak, aby tieto hodnoty neprekročil.

Prevádzka stavby neprodukuje žiadne kvapalné odpady, nemá žiadny vplyv na horninové prostredie a spodné vody.

9) Žiadame vyhodnotiť a preukázať dosahovanie dobrého stavu ovzdušia podľa §5 až §7 zákona o ovzduší a §27 zákona o verejnom zdraví č.355/2007 Z.z. v spojení s regulačnými ustanoveniami vyhlášky o verejnom zdraví č.549/2007 Z.z. . Žiadame vyhodnotiť odborným posudkom emisno-imisného posudku (§19 zákona o ovzduší) a akustického posudku (§6 vyhlášky č.549/2007 Z.z.) alebo znaleckým posudkom v príslušnom odbore (§17 ods.7 zákona o znalcoch). Tieto posudky navrhnú aj prahové hodnoty na dosiahnutie dobrého stavu ovzdušia pre daný projekt.

Na Slovensku ani jedno mesto nespĺňa limity a regulácie Svetovej zdravotníckej organizácie (https://primar.sme.sk/c/22885029/slovensko-ovzdusie-znecistenie-normy-zdravie.html) a aj najmenej znečistené mestá (napr. Bratislava a Senica) prekračujú normu 2 až 3 násobne. Nadmerné znečistenie znižuje kvalitu života a ohrozuje predčasnými smrťami významnú časť obyvateľstva.

Žiadame v podmienkach určiť celkové zaťaženie vôd prahovými hodnotami pre tento konkrétny zámer, pri dodržaní ktorých bude zabezpečené dosahovanie dobrého stavu ovzdušia; bude úlohou projektanta navrhnúť projekt tak, aby tieto hodnoty neprekročil a zdroje znečistenia ovzdušia kumulatívne tieto hodnoty neprekročili.

Nové cukrové silo bude v hornej časti vybavené filtrom FNB4J11V od dodávateľa WAMFLO, ktorý bude eliminovať únik prachových častíc do vonkajšieho prostredia počas plnenia sila. Za účelom zaistenia priepustnosti vzduchu budú filtračné prvky čistené, aby sa odstránili usadeniny prachu. Za týmto účelom bude filter vybavený pneumatickým čistiacim systémom. Kontrolu procesu čistenia zabezpečí riadiaca jednotka. Pri pneumatickom plnení sila sa na filtri budú zachytávať prachové časti

produktu, zatiaľ čo vzduch bude prechádzať prvkami a unikať ako čistý do vonkajšieho prostredia. Zachytený produkt sa dopraví do procesu. Konečná účinnosť filtra garantovaná dodávateľom je 99,9999 %. Emisie do vonkajšieho prostredia sú reprezentované prachom kryštálového cukru, ktorý je ľahko rozpustnou látkou a nie je zdrojom znečisťovania ovzdušia.

Napriek tomu, že filter sila je zaradený ako malý zdroj znečisťovania ovzdušia, sú emisie pri plnení sila na výstupe z filtra žiadne alebo nemerateľné (najlepšie dostupné BAT).

Prevádzka navrhovaného cukrového sila je vo vzťahu k životnému prostrediu je prakticky neutrálna.

Vzhľadom k tomu, že pri prevádzke navrhovaného sila nie sú prakticky žiadne emisie, nepokladáme za potrebné spracovávať emisno – imisný posudok.

10) Žiadame vyhodnotiť súlad s limitmi akustického zaťaženia v denných aj nočných hodinách podľa zákona o verejnom zdraví č.355/2007 Z.z. v zmysle jeho vykonávacej vyhlášky č.549/2007 Z.z. v aktuálnom znení.

Jediným zdrojom hluku je vyprázdňovací turniket inštalovaný na vypúšťacom kónuse v spodnej časti zásobníka. Umiestnený je v obostavanej nosnej obvodovej konštrukcii zásobníka (ako keby bol v uzatvorenej miestnosti). Iné zdroje hluku pri prevádzke sila nie sú.

Prevádzka sila je nehlučná.

11) Žiadame vyhodnotiť vplyvy prípadných zdrojov elektromagnetického žiarenia podľa §28 zákona o verejnom zdraví č.355/2007 Z.z. ako aj vyhodnotiť vplyvy optického žiarenia podľa §29 zákona o verejnom zdraví č.355/2007 Z.z.

Prevádzka cukrového sila nie je spojená s produkciou elektromagnetického alebo optického žiarenia. Z pohľadu funkčného a technologického riešenia je prevádzku cukrového sila nezávadná.

12) Žiadame vyriešiť a zabezpečiť odpadové hospodárstvo v súlade so zákonom o odpadoch a uviesť akým spôsobom je zabezpečená zodpovednosť pôvodcu odpadu.

Ako je uvedené v oznámení o zmene navrhovanej činnosti v kapitole III.2.8. Ochrana pracovného a životného prostredia – Odpady počas výstavby (a prevádzky) navrhovanej činnosti, s odpadmi sa bude nakladať v súlade s platnými legislatívnymi predpismi pre odpadové hospodárstvo SR (zákon NR SR o odpadoch č. 79/2015 Z.z., a nadväzujúce vyhl. MŽP SR).

Dodávateľ stavby predloží investorovi súpis druhov a množstiev všetkých odpadov, ktoré vznikli pri realizácii stavby a odovzdá kópie dokumentov súvisiacich so zneškodňovaním odpadov.

Odpady vznikajúce počas výstavby budú zatriedené do kategórií v zmysle Vyhlášky MŽP č 365/2015, ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov.

S odpadmi vznikajúcimi pri realizácii stavby, resp. pri odstránení stavby a následne pri prevádzke sa bude nakladať v súlade s platnými legislatívnymi predpismi pre odpadové hospodárstvo SR v zmysle zákona NR SR č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o odpadoch), v zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa stanovuje Katalóg odpadov, v zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov a v zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 344/2022 o stavebných odpadoch a odpadoch z demolácií.

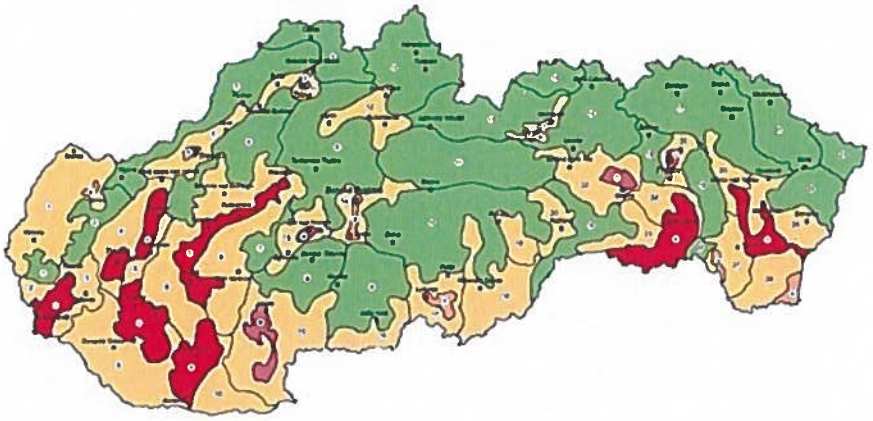
Stavebník spolu so zhotoviteľom stavby zabezpečia nakladanie s odpadom v súlade s § 12 zákona o odpadoch spôsobom, ktorý neohrozí zdravie ľudí a nebude poškodzovať životné prostredie, a to tak,

aby nedochádzalo k riziku znečistenia vody, ovzdušia, pôdy, horninového prostredia, ohrozenia rastlín a živočíchov a aby nedochádzalo k obťažovaniu okolia hlukom alebo zápachom.

Držiteľ odpadu bude v súlade s § 14 zákona o odpadoch zaraďovať odpad v zmysle Katalógu odpadov, zhromažďovať odpady vytriedené podľa druhov a zabezpečí ich pred znehodnotením. Nebezpečné odpady sa budú zhromažďovať oddelene, budú sa označovať určeným spôsobom a bude sa s ním nakladať v zmysle zákona o odpadoch. Spracovanie odpadu bude zabezpečené v zmysle hierarchie odpadového hospodárstva Stavebník bude viesť evidenciu o druhoch a množstvách odpadov, o nakladaní s nimi a ohlasovať údaje z evidencie príslušnému orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva.

Zhromažďovanie a skladovanie odpadov musí byť zabezpečené v súlade s ustanoveniami Vyhlášky MŽP SR č. 371/2015, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch. Priestory na zhromažďovanie odpadov a skladovanie odpadov sa musia navrhnúť, zhotoviť a prevádzkovať tak, aby nemohlo dôjsť k nežiaducemu vplyvu na životné prostredie. Musia sa dodržiavať podmienky bezpečného nakladania s nebezpečnými odpadmi v súlade s ustanoveniami § 25 zákona o odpadoch.

13) Mapa regionálnej kvality zónuje Slovensko do niekoľkých tried environmentálnej kvality:



Zelené zóny predstavujú nenarušenie životné prostredie, žlté zóny predstavujú územie s mierne narušeným prostredím (prevažne poľnohospodárstvom), tmavopieskové predstavujú narušené územia, fialové značne narušené prostredie a červené zóny predstavujú silno narušené prostredie.

Rozsah, kvalita a kombinácie zmierňujúcich a eliminačných opatrení je nutné voliť aj v závislosti od typu narušenej kvality tak, aby sa naštartovala prirodzená obnova biodiverzity.

Žiadame, aby minimálne 30% rozlohy dotknutej plochy bolo určené na environmentálne opatrenia na nezastavaných ani inak nepostihnutých plochách.

Z dôvodu nedostatočných dispozičných priestorov bude navrhované nové cukrové silo umiestnené na ploche, ktorá sa uvoľní po odstránení Objektu ručného násypu sypkých materiálov (zastavaná plocha 54 m^2). Samotné silo bude realizované na základe s plochou 25 m^2 ako funkčné doplnenie existujúcich síl na cukor.

Jedná sa o existujúci závod (predchodca - firma Stollwerck prevádzka od r. 1876), kde prevádzkové a technické objekty sú existujúce, bez možnosti realizácie zelených striech. Priestory dvora sú obmedzené, zastavané - prispôsobené pre logistiku.

14) Podľa §17 ods.1 zákona o životnom prostredí (https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-17.odsek-1) má navrhovateľ povinnosť priamo pri zdroji aplikovať zmierňujúce a kompenzačné opatrenia. **Žiadame, aby tieto boli jednoznačne v rozhodnutí identifikované a určené ako záväzné podmienky rozhodnutia zo zisťovacieho konania podľa §29 ods.13 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie** (https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-29.odsek-13).

Žiadame úrad, aby ako podmienky rozhodnutia uložil aj podmienku realizácie prvkov modrozelenej infraštruktúry (dažďové záhrady, zelené alebo biosolárne strechy, zelené fasády, retenčné alebo poloretenčné parkoviská, zelené rigoly, izolačná zelená stena a podobne)**; ich výber je potrebné vychádzať z Adaptačnej stratégie Slovenskej republiky** (https://www.minzp.sk/files/odbor-politiky-zmeny-klimy/strategia-adaptacie-sr-zmenu-klimy-aktualizacia.pdf).

Návrhy vo veci samej a všeobecné ustanovenia

Vzhľadom na charakter zámeru nepožadujeme ďalšie posudzovanie; objasnenie, dopracovanie a dovysvetlenie v kontexte vytýkaných nedostatkov žiadame vyriešiť v rámci ďalšieho dokazovania v zisťovacom konaní. V rámci rozhodnutia podľa §29 ods.13 v časti výroku o podmienkach žiadame do tejto časti rozhodnutia zahrnúť aj všetky nami navrhované opatrenia alebo im z hľadiska environmentálneho úžitku a ekosystémovej funkcionality ekvivalentné.

Žiadame vyššie uvedené informácie o životnom prostredí a vplyvoch zámeru na životné prostredvyhodnotiť formou všeobecne zrozumiteľného zhodnotenia opisom z hľadiska šiestych hlavných faktorov posudzovania environmentálnych vplyvov: • klíma, • biodiverzita, • voda, • vzduch, • energie a • územná stabilita biodiverzity; v každom z týchto faktorov žiadame zvoliť relevantné merateľné ukazovatele, ktoré budú následne vyhodnotené aj z hľadiska miery zaťaženia životného prostredia v dotknutom území v zmysle §12 zákona o životnom prostredí porovnaním predpokladaných a prahových hodnôt relevantných ukazovateľov regulovaných osobitnými právnymi predpismi.

Za účelom zabezpečenia efektivity posúdenia vplyvov zámeru na životné prostredie, žiadame konzultovať projekt s verejnosťou. Konzultáciu je možné vykonať úradne ako ústne pojednávanie alebo mimoúradne pracovným stretnutím, kedy závery posielame okresnému úradu vo forme stručnej zápisnice. Konzultáciu so ZDS je možné rezervovať tu: https://services.bookio.com/zdruzenie-domovych-samosprav/widget?lang=sk.

Odpovede na požiadavky ZDS boli uvedené predchádzajúcich bodoch, kde je zrejmé že sa jedná o prevádzku jedného skladového zásobníka cukru, ktorý reálne žiadnym spôsobom nevplýva na životné prostredie.

Ing. Igor Gál
splnomocnený zástupca Mondelez SR Production s.r.o.

EXPRO s.r.o.
P.O.BOX 12, 927 03 Šaľa
IČO: 31 103 669 DIČ: 2020373619
IČ DPH: SK2020373619

Vybavuje: EXPRO s.r.o., Ing. Igor Gál - splnomocnený zástupca investora
Tel: 0905-666054, mail: gal@expro.sk